

2009. gada pirmo deviņu mēnešu finanšu rezultāti un darbības pārskats

Kopš 2008. gada 8. novembra, kad Latvijas valsts kļuva par galveno *Bankas* akcionāru, ir veikti būtiski *Bankas* darbības uzlabojumi, tai skaitā stabilizēts noguldījumu apjoms, uzlaboti likviditātes rādītāji, piesaistīti jauni klienti un izstrādāti inovatīvi produkti. *Bankas* darbības stabilizēšanos apstiprina arī reitingu aģentūras Moody's 2009. gada 30. jūlijā veiktā ilgtermiņa reitinga prognozes izmaiņa no negatīvas uz stabilu.

Būtiskākie notikumi, lai uzlabotu *Bankas* finanšu rādītājus, bija šī gada martā veiksmīgi panāktā vienošanās par sindicēto kredītu restrukturizāciju un Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības bankas piesaiste, kas *Bankai* sniegusi papildu stabilitāti un izaugsmes perspektīvas.

Šis gads ir pierādījis, cik mūsu klienti ir *Bankai* lojāli – to apliecina noguldījumu apjoma rādītāji, kā arī uzlabojumi *Bankas* likviditātē – šī gada oktobrī *Bankas* likviditātes rādītājs sasniedza 42%. Turklāt šogad *Banka* ir piesaistījusi būtisku skaitu jaunu klientu, un finanšu rādītāju stabilitāte nodrošina labvēlīgāku vidi stratēģiskā investora piesaistei.

Nozīmīgs darbs ieguldīts biznesa sakārtošanā, sadalot to trīs galvenajos virzienos – privātpersonu apkalpošana, korporatīvo klientu apkalpošana, un privāta kapitāla pārvalde, nosakot prioritāros attīstības mērķus. Izstrādāts un Eiropas Komisijā iesniegts bankas restrukturizācijas plāns.

Banka ar panākumiem strādā pie jaunu klientu piesaistes, un jaunu produktu izstrādes. Gada laikā izstrādāti un klientiem piedāvāti vairāki jauni noguldījumu produkti, tai skaitā FLEX depozīts – noguldījums latos uz noteiktu termiņu ar iespēju konvertēt FLEX depozīta valūtu depozīta termiņa laikā neierobežotu reižu skaitu, 3D krājkonts uzņēmuma naudas plūsmas plānošanai un EXPRESS termiņdepozīts – noguldījums uz noteiktu termiņu ar fiksētu % likmi, kas dod iespēju saņemt nopelnītos procentus jau termiņa sākumā.

2009. gadā valsts turpināja sniegt atbalstu *Bankai*, pagarinot iepriekš izsniegtā finansējuma atmaksas termiņus. Gada pirmo deviņu mēnešu laikā Valsts kasei par noguldītajiem depozītiem, kā arī Privatizācijas aģentūrai par saņemto subordinēto aizdevumu procentu maksājumus ir izmaksāti 31,4 miljoni latu.

Šī gada pirmos deviņus mēnešus *Banka* un *Grupa* noslēdza ar kopējiem neto zaudējumiem attiecīgi 76,9 un 85,3 miljonu latu apmērā. Pirmo deviņu mēnešu rezultātus būtiski ietekmēja *Bankas* un *Grupas* izveidotie papildus uzkrājumi aktīvu vērtības samazinājumam attiecīgi 75,0 un 81,8 miliona latu apmērā.

2009. gada 30. septembrī *Bankas* un *Grupas* kredītportfelis bija attiecīgi 1,54 un 1,76 miljardi latu, noguldījumi – 1,62 un 1,76 miljardi latu, kopējie aktīvi bija 2,67 un 2,79 miljardi latu. Kapitāla un rezervju apjoms 2009. gada septembra beigās sasniedza attiecīgi 160,5 un 154,0 miljonus latu.

Gada laikā ir veikts vērienīgs darbs izdevumu optimizācijā – būtiski samazinātas administratīvās izmaksas, tai skaitā: par 30% samazinātas personāla izmaksas, komandējumu izdevumi samazināti par 93%, reklāmas, mārketinga un reprezentācijas izdevumi par 85%, transporta izdevumi par 68%, kancelejas izdevumi par 61% un sakaru izdevumi par 28%.

Turpinot darbu pie *Bankas* aktīvu kvalitātes uzlabošanas, 2009. gada 29. septembrī tika nodibināts meitas uzņēmums SIA „NIF”, kas 2009. gada oktobrī reģistrēja trīs meitas kompānijas – SIA “NIF dzīvojamie īpašumi”, SIA “NIF komercīpašumi” un SIA “NIF zemes īpašumi”, kuru galvenais uzdevums būs efektīva pārņemto nekustamo īpašumu pārvalde, lai nodrošinātu maksimālu to atdevi.

Svarīgākie notikumi pēc pārskata perioda beigām

2009. gada 29. oktobrī *Bankas* kapitāls tika palielināts par 24,25 miljoniem latu. Kapitāla palielinājumu veica *Bankas* lielākais akcionārs Latvijas privatizācijas aģentūra, iegādājoties akcijas bez balss tiesībām atbilstošā apmērā.

Šos pārskatus *Bankas* valde ir apstiprinājusi 2009. gada 10. novembrī. Detalizēta informācija par *Bankas* un *Grupas* darbības rezultātiem 2008. gadā atrodama revidētajos pārskatos, kas publicēti interneta vietnē www.parex.lv.

AS „Parex banka”
2009. gada 3. ceturkšņa publiskais pārskats

Pārskatā iekļautā informācija sagatavota saskaņā ar Finanšu un kapitāla tirgus komisijas noteikumiem Nr. 145 „Banku publisko ceturkšņa pārskatu sagatavošanas noteikumi”.

BILANCES UZ 2009. GADA 30. SEPTEMBRI UN 2008. GADA 31. DECEMBRI

Tūkst. Ls

Pozīcijas nosaukums	Pārskata periodā	Iepriekšējā pārskata gadā	Pārskata periodā	Iepriekšējā pārskata gadā
	Nerevidēts Grupa	Revidēts* Grupa	Nerevidēts Banka	Revidēts* Banka
Kase un prasības uz pieprasījumu pret centrālajām bankām	195 654	116 350	177 182	95 179
Prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm	163 712	94 444	158 549	114 247
Tirdzniecības nolūkā turēti finanšu aktīvi	5 655	25 918	5 710	25 553
Klasificēti kā patiesajā vērtībā novērtētie finanšu aktīvi ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā	2 729	1 629	-	-
Pārdošanai pieejami finanšu aktīvi	125 914	158 691	110 900	153 722
<i>Kredīti un debitoru parādi:</i>				
Kredītiestādēm izsniegtie aizdevumi	14 812	180 280	158 715	384 438
Uzņēmumiem un privātpersonām izsniegtie aizdevumi	1 763 008	2 036 001	1 537 603	1 744 871
Līdz termiņa beigām turēti ieguldījumi	373 472	758 546	391 405	797 989
Uzkrātie ienākumi un nākamo periodu izdevumi	2 982	3 530	1 963	2 735
Pamatlīdzekļi	55 474	60 492	14 428	20 238
Nemateriālie aktīvi	3 451	4 048	592	782
Ieguldījumi radniecīgo un asociēto uzņēmumu pamatkapitālā	-	-	59 906	51 442
Ieguldījumu īpašums	459	-	-	-
Nodokļu aktīvi	34 097	20 346	29 640	17 345
Pārējie aktīvi	43 756	23 528	19 120	9 498
Kopā aktīvi	2 785 175	3 483 803	2 665 713	3 418 039

Saistības pret centrālajām bankām	263 286	635 238	263 286	635 238
Saistības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm	4 402	5 805	9 312	76 656
Tirdzniecības nolūkā turētas finanšu saistības	1 632	9 509	1 624	9 670
Klasificētas kā patiesajā vērtībā novērtētās finanšu saistības ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā	598	314	-	-
<i>Amortizētajā iegādes vērtībā vērtētās finanšu saistības:</i>				
Termiņsaistības pret kredītiestādēm	384 759	548 578	396 426	549 546
Noguldījumi	1 756 602	2 022 994	1 623 989	1 901 886
Emitētie parāda vērtspapīri	88 778	88 982	88 952	88 712
Pakārtotās saistības	103 784	52 957	103 791	52 960
Pārējās finanšu saistības	4 197	2 341	-	-
Uzkrātie izdevumi un nākamo periodu ienākumi	6 765	7 653	5 822	6 412
Nodokļu saistības	781	787	-	-
Pārējās saistības	15 551	29 574	11 979	19 471
Kopā saistības	2 631 135	3 404 732	2 505 181	3 340 551
Kapitāls un rezerves	154 040	79 071	160 532	77 488
Kopā kapitāls un rezerves un saistības	2 785 175	3 483 803	2 665 713	3 418 039

Ārpusbilances posteņi				
Iespējamās saistības	9 894	57 843	14 512	52 739
Ārpusbilances saistības pret klientiem	135 121	179 632	152 594	269 518

* Revidents: SIA „Ernst & Young Baltic”

**AS „Parex banka”
2009. gada 3. ceturkšņa publiskais pārskats**

Pārskatā iekļautā informācija sagatavota saskaņā ar Finanšu un kapitāla tirgus komisijas noteikumiem Nr. 145 „Banku publisko ceturkšņa pārskatu sagatavošanas noteikumi”.

**PEĻNAS VAI ZAUDĒJUMU APRĒĶINI
PAR DEVIŅU MĒNEŠU PERIODU, KAS NOSLĒDZĀS 2009. UN 2008. GADA 30. SEPTEMBRĪ**

Tūkst. Ls

Pozīcijas nosaukums	Pārskata periodā	Iepriekšējā pārskata gada atbilstošajā periodā	Pārskata periodā	Iepriekšējā pārskata gada atbilstošajā periodā
	<i>Nerevidēts</i>	<i>Nerevidēts</i>	<i>Nerevidēts</i>	<i>Nerevidēts</i>
	Grupa	Grupa	Banka	Banka
Procentu ienākumi	139 846	172 191	123 947	152 950
Procentu izdevumi	(112 311)	(99 692)	(109 156)	(94 324)
Dividenžu ienākumi	71	315	71	313
Komisijas naudas ienākumi	21 367	34 887	16 479	28 226
Komisijas naudas izdevumi	(6 244)	(8 300)	(5 059)	(8 189)
Neto realizētā peļņa/ (zaudējumi) no pārdošanai pieejamajiem finanšu aktīviem	(548)	(2 974)	(523)	(2 971)
Neto peļņa/ (zaudējumi) no finanšu aktīviem un saistībām, kas klasificēti kā patiesajā vērtībā vērtējami ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā	45	(51)	-	-
Neto peļņa/ (zaudējumi) no tirdzniecības nolūkā turētajiem finanšu aktīviem un finanšu saistībām	3 968	(6 871)	3 875	(6 450)
Ārvalstu valūtu tirdzniecības un pārvērtēšanas peļņa/ (zaudējumi)	1 140	11 092	1 037	9 689
Citu aktīvu, kas nav pārdošanai pieejami, atzīšanas pārtraukšanas neto peļņa/(zaudējumi)	(2 293)	-	-	-
Pārējie ienākumi	8 089	8 412	5 086	4 226
Pārējie izdevumi	(4 716)	(1 298)	(4 213)	(597)
Administratīvie izdevumi	(55 544)	(77 245)	(38 779)	(57 975)
Nolietojums	(8 395)	(6 684)	(6 290)	(5 286)
Uzkrājumu nedrošiem parādiem veidošanas rezultāts	(81 793)	(8 825)	(75 029)	(6 085)
Uzņēmuma ienākuma nodoklis	12 034	(1 775)	11 704	(1 122)
Pārskata perioda peļņa/zaudējumi	(85 284)	13 182	(76 850)	12 405

GRUPAS UN BANKAS DARBĪBAS RĀDĪTĀJI

Pozīcijas nosaukums	Pārskata periodā	Iepriekšējā pārskata gada atbilstošajā periodā	Pārskata periodā	Iepriekšējā pārskata gada atbilstošajā periodā
	Grupa	Grupa	Banka	Banka
Kapitāla atdeve (ROE) (%) *	(97,56)	7,95	(86,10)	7,59
Aktīvu atdeve (ROA) (%) *	(3,63)	0,52	(3,37)	0,53

* Aprēķinos izmantotie vidējie kapitāla un aktīvu atlikumi aprēķināti kā vidējās summas no attiecīgajiem atlikumiem perioda sākumā un beigās.

INFORMĀCIJA PAR REITINGU AĢENTŪRU PIEŠĶIRTAJIEM REITINGIEM

	Ilgtermiņa reitings	Īstermiņa reitings	Finansiālās drošības reitings	Atbalsta reitings	Reitinga prognoze
Moody's Investors Service	B2	Not Prime	E	-	Stabila
Fitch	RD	RD	F	5	*

* Šim reitinga veidam prognoze netiek piešķirta

Sīkāka informācija ir atrodama reitinga aģentūru mājas lapās: www.moodys.com; www.fitchratings.com

AS „Parex banka”

2009. gada 3. ceturkšņa publiskais pārskats

Pārskatā iekļautā informācija sagatavota saskaņā ar Finanšu un kapitāla tirgus komisijas noteikumiem Nr. 145 „Banku publisko ceturkšņa pārskatu sagatavošanas noteikumi”.

KONSOLIDĀCIJAS GRUPAS SASTĀVS

Nr. p.k.	Komersabiedrības nosaukums	Reģistrācijas numurs	Reģistrācijas adrese	Reģistrācijas valsts kods	Komersabiedrības darbības veids*	Daļa pamatkapitālā (%)	Balsstiesību daļa komersabiedrībā (%)	Pamatojums iekļaušanai grupā**
1	AS "Parex banka"	LV-40003074590	Latvija, Rīga LV-1010, Republikas laukums 2A	LV	BNK	100	100	MAS
2	IPAS "Parex Asset Management"	LV-40003577500	Latvija, Rīga LV-1010, Republikas laukums 2A	LV	IPS	100	100	MS
3	Regalite Holdings Limited	CY-HE93438	Cyprus, Nicosia 1075, 58 Arch. Makarios 3 Avenue, Iris Tower, 6th floor, office 602	CY	PLS	100	100	MS
4	AB "Parex bankas"	LT-112021619	Lietuva, Viļņa LT-03107, K. Kalinausko iela 13	LT	BNK	100	100	MS
5	SIA "Parex Express Kredīts"	LV-40003238125	Latvija, Rīga LV-1010, K.Valdemāra iela 8	LV	CFI	100	100	MS
6	AS "Parex atklātais pensiju fonds"	LV-40003397312	Latvija, Rīga LV-1010, Republikas laukums 2A	LV	PFO	100	100	MS
7	AAS "Parex Dzīvība"	LV-40003786859	Latvija, Rīga LV-1010, Republikas laukums 2A	LV	APS	100	100	MMS
8	OU "Parex Leasing & Factoring"	EE-10925733	Igaunija, Tallina 10119, Roosikrantsi iela 2	EE	LIZ	100	100	MS
9	ZAO "Parex Asset Management"	RU-1037706024872	Krievija, Maskava 119049, Donskaja iela 4 - 2	RU	IBS	100	100	MMS
10	OOO "Parex Asset Management Ukraina"	UA-32984601	Ukraina, Kijeva 01034, Glibočicka iela 17	UA	IBS	100	100	MMS
11	SIA "E & P Baltic Properties"	LV-40003754637	Latvija, Rīga LV-1010, Republikas laukums 2A	LV	IPS	50	50	MMS
12	UAB "Parex faktoringas ir lizingas"	LT-126233315	Lietuva, Viļņa LT03107, K.Kalinausko iela 13	LT	LIZ	100	100	MMS
13	UAB "Parex investīciju valdymas"	LT-111829843	Lietuva, Viļņa LT01109, Gyneju iela 16	LT	IBS	100	100	MMS
14	AP Anlage & Privatbank AG	CH-130.0.007.738-0	Switzerland, Freienbach 8807, Kantonsstrase 1	CH	BNK	100	100	MS
15	OOO "Parex Leasing and Factoring"	AZ-1105-T10-3749	Azerbaidžāna, Baku AZ1065, Dž.Džabbarli 44, "Caspian Plaza"	AZ	LIZ	100	100	MS
16	OOO "Ekspress Lizing"	RU-1037867006726	Krievija, Sankt-Pēterburga 192019, Sedova iela 11, liter A	RU	LIZ	100	100	MS
17	OOO "Laska Lizing"	UA-33104543	Ukraina, Kijeva 03150, Dimitrova iela 5	UA	LIZ	100	100	MS
18	OOO "Parex Leasing"	RU-1047796715603	Krievija, Maskava 125047, Čajanova iela 10 - 1	RU	LIZ	100	100	MS
19	IOOO "Pareks Lizing"	BY-190567618	Baltkrievija, Minska 220007, Aerodromnaja iela 125 - 1	BY	LIZ	100	100	MS

AS „Parex banka”**2009. gada 3. ceturkšņa publiskais pārskats**

Pārskatā iekļautā informācija sagatavota saskaņā ar Finanšu un kapitāla tirgus komisijas noteikumiem Nr. 145 „Banku publisko ceturkšņa pārskatu sagatavošanas noteikumi”.

Nr. p.k.	Komersabiedrības nosaukums	Reģistrācijas numurs	Reģistrācijas adrese	Reģistrācijas valsts kods	Komersabiedrības darbības veids*	Daļa pamatkapitālā (%)	Balsstiesību daļa komersabiedrībā (%)	Pamatojums iekļaušanai grupā**
20	OOO "Extroleasing"	RU-1027739537220	Krievija, Maskava 111116, Energetičeskaja iela 3	RU	LIZ	100	100	MS
21	Calenia Investments Limited	CY-HE156501	Cyprus, Nicosia 1075, 58 Arch. Makarios 3 Avenue, Iris Tower, 6th floor, office 602	CY	PLS	100	100	MS
22	SIA "Parex Līzings un faktoringi"	LV-50003760921	Latvija, Rīga LV-1010, Republikas laukums 2A	LV	LIZ	100	100	MS
23	SIA "Rīgas Pirmā Garāža"	LV-40003397543	Latvija, Rīga LV-1010, Republikas laukums 2A	LV	PLS	100	100	MS
24	SIA "Parex Private Banking"	LV-40003103438	Latvija, Rīga LV-1050, Smilšu iela 7	LV	PLS	100	100	MS
25	OOO "Extrocredit"	RU-1067746758518	Krievija, Maskava 111116, Energetičeskaja iela 3	RU	CFI	99	99	MMS
26	LLC "Parex Leasing and Factoring"	GE-205224461	Gruzija, Tbilisi, Kazbegi prospekts 44	GE	LIZ	100	100	MS
27	SIA "RPG interjers"	LV-40103157899	Latvija, Rīga LV-1010, Republikas laukums 1	LV	PLS	100	100	MMS
28	SIA "PR Speciālie projekti"	LV-40103195231	Latvija, Rīga LV-1010, Republikas laukums 2A	LV	PLS	100	100	MMS
29	OOO "Parex Investments Ukraine"	UA-35726203	Ukraina, Kijeva 03150, Gorkovo iela 172	UA	IBS	100	100	MMS
30	OOO "Parex Ukrainian Equity Fund"	UA-10681020000023247	Ukraina, Kijeva 03150, Gorkovo iela 172	UA	IBS	100	100	MMS
31	SIA "NIF"	LV-40103250571	Latvija, Rīga LV-1010, Republikas laukums 2A	LV	PLS	100	100	MS

*BNK – banka, IBS – ieguldījumu brokeru sabiedrība, IPS – ieguldījumu pārvaldes sabiedrība, PFO – pensiju fonds, CFI – cita finanšu iestāde, LIZ – līzings kompānija, PLS – palīgsabiedrība, APS – apdrošināšanas sabiedrība.

** MS – meitas sabiedrība, MMS – meitas sabiedrības meitas sabiedrība, KS – kopsabiedrība, MAS – mātes sabiedrība.

INFORMĀCIJA PAR AS "PAREX BANKA" STRUKTŪRU

2009. gada 30. septembrī Bankai bija 24 filiāles, no tām 4 ārvalstu filiāles, 3 norēķinu grupas, 50 klientu apkalpošanas centri un 5 pārstāvniecības.

AS „Parex banka”**2009. gada 3. ceturkšņa publiskais pārskats**

Pārskatā iekļautā informācija sagatavota saskaņā ar Finanšu un kapitāla tirgus komisijas noteikumiem Nr. 145 „Banku publisko ceturkšņa pārskatu sagatavošanas noteikumi”.

INFORMĀCIJA PAR AKCIONĀRU SASTĀVU 2009. GADA 30. SEPTEMBRĪ

Akcionāri	Nomināl- vērtība (Ls)	Akciju skaits	Kopsumma (Ls)	Balsu skaits	Līdzdalība pamat- kapitālā (%)
VAS "Privatizācijas aģentūra"	1	144 670 791	144 670 791	144 470 791	70,30%
Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības banka	1	51 444 325	51 444 325	51 444 325	25,00%
Citi	1	9 662 179	9 662 179	5 468 323	4,70%
Kopā		205 777 295	205 777 295	201 383 439	100%

INFORMĀCIJA PAR BANKAS VADĪBU 2009. GADA 30. SEPTEMBRĪ***Padomes sastāvs*****Vārds, uzvārds**

Andžs Ūbelis
Michael Joseph Bourke
Laurence Phillips Adams
Kaspars Āboliņš
Juris Vaskāns

Ieņemamais amats

Padomes priekšsēdētājs
Padomes priekšsēdētāja vietnieks
Padomes loceklis
Padomes loceklis
Padomes loceklis

Valdes sastāvs**Vārds, uzvārds**

Nils Melngailis
Guntis Beļavskis
Roberts Stūģis
Vladimirs Ivanovs
Valters Ābele

Ieņemamais amats

Prezidents un valdes priekšsēdētājs, p.p.
Valdes loceklis, p.p.
Valdes loceklis
Valdes loceklis
Valdes loceklis

2009. gada 29. jūnijā Parex bankas akcionāru pilnsapulcē tika ievēlēta jauna padome, kurā ir pārstāvēta arī Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības banka (ERAB). Parex bankas padome tika ievēlēta šādā sastāvā – Andžs Ūbelis, Maikls J. Borks (Michael J. Bourke), Lorencs Filips Adamss (Laurence Phillips Adams, ERAB nominēts pārstāvis), Kaspars Āboliņš un Karls Hakans Šallakers (Carl Hakan Kallaker). Karlam Hakanam Šallakeram pārtraucot darbu Bankas padomē, 2009. gada 28. augustā pārējos padomes locekļus apstiprināja no jauna un kā jaunais padomes loceklis tika ievēlēts Juris Vaskāns.

RISKU PĀRVALDĪBA

Grupa īsteno risku pārvaldību saskaņā ar Grupas Risku un kapitāla pārvaldības politiku. Savā darbībā Grupa ievēro šādus risku pārvaldības pamatprincipus:

- risku uzņemšanās pieņemamā līmenī ir viena no galvenajām Grupas funkcijām visās darbības jomās. Risks vienmēr ir jāizvērtē attiecībā pret paredzamo atdevi. Riski, kuru līmenis ir Grupai nepieņemams, ir jānovērš vai jāierobežo;
- Grupa neuzņemas lielus un nepārvaldāmus riskus neatkarīgi no tā, cik liela ir ar tiem saistīto aktīvu atdeve. Riskiem ir jābūt diversificētiem un kvantitatīvi novērtējamu risku gadījumā – ierobežotiem;
- Grupā lietotās risku pārvaldības metodes ir piesardzīgas, Grupas darbības veidiem un specifikai atbilstošas, un tās nodrošina efektīvu kopējā riska samazināšanu;
- risku pārvaldības pamatā ir ikviena Grupas darbinieka izpratne par viņa pārziņā esošajiem darījumiem un ar tiem saistītajiem riskiem;
- risku limitu sistēma un stingra kontrole ir būtiski risku pārvaldības elementi. Risku līmeņa un noteikto limitu ievērošanas operatīvu kontroli nodrošina strukturēta risku limitu sistēma, kura aptver visus būtiskos risku veidus;
- Grupas mērķis ir nodrošināt zemu riska rādītājus, saglabājot diversificētu aktīvu portfeli, ierobežotus riskus finanšu tirgos un zemu operacionālā riska līmeni.

Risku pārvaldība Grupā ir neatņemama ikdienas vadības procesa sastāvdaļa. Risku pārvaldību Grupā koordinē neatkarīga un ar klientu apkalpošanu nesaistīta struktūrvienība – Risku un atbilstības direkcija.

Nozīmīgākie riski, kuriem Grupa, veicot uzņēmējdarbību, ir pakļauta, ir kredītrisks, tirgus risks, procentu likmju, likviditātes risks, valūtas risks un operacionālais risks. Šo risku pārvaldības nolūkos Grupa ir apstiprinājusi attiecīgās risku pārvaldības politikas, kuru kopsavilkums sniegts šajā pielikumā.

Kredītrisks

Kredītrisks ir iespēja ciest zaudējumus, ja klients nepildīs līgumā noteiktās saistības. Grupa ir pakļauta kredītriskam tās kreditēšanas, investīciju un tirdzniecības darbību ietvaros, kā arī izsniedzot garantijas trešajām pusēm un uzņemoties citas ārpusbilances saistības pret trešajām pusēm.

Kredītriska pārvaldības pamats ir adekvāta kredītriska novērtēšana un lēmuma pieņemšana. Nozīmīgu risku gadījumā kredītriska analīzi veic neatkarīgas un ar klientu apkalpošanu nesaistītas Risku un atbilstības direkcijas struktūrvienības. Kredītriska analīze sastāv no klienta kredītspējas novērtēšanas un ķīlā piedāvātā nodrošinājuma un tā likviditātes izvērtēšanas. Juridisku personu kredītspējas analīze ietver tautsaimniecības nozares, uzņēmuma, tā pašreizējā un prognozētā finanšu stāvokļa analīzi. Fizisku personu kredītspējas analīze ietver klienta kredītvēstures analīzi, klienta ieņēmumu, ieņēmumu attiecības pret kopējām saistībām analīzi un sociālu un demogrāfisku faktoru analīzi. Nozīmīgu risku gadījumā lēmumu par kredīta piešķiršanu vai izmaiņām kredīta noteikumos pieņem Kredītu komiteja un apstiprina Bankas valde.

Pēc kredīta piešķiršanas regulāri tiek novērtēts klienta finanšu stāvoklis un saistību izpildes kvalitāte ar mērķi pēc iespējas ātrāk identificēt nedrošus kredītus.

Kredītriska ierobežošanai Grupā ir noteikti limiti riska darījumu apmēriem vienam klientam un savstarpēji saistītu klientu grupai, liela apmēra riska darījumiem, ar Grupu saistītām personām, vienai tautsaimniecības nozarei, atsevišķiem klientu veidiem un atsevišķiem darījumu veidiem. 2009. gadā 1. pusgadā nepietiekamā kapitāla līmeņa un Bankai noteikto līzinga kompāniju finansēšanas ierobežojumu dēļ tika pārkāpti vairāki iepriekš minētie limiti, ieskaitot limitus riska darījumu apmēriem vienam klientam un savstarpēji saistītu klientu grupai, liela apmēra riska darījumiem (Bankai) un vienai tautsaimniecības nozarei, kā arī limiti atsevišķiem klientu un ķīlas veidiem (radniecīgajiem līzinga uzņēmumiem). Šo pārskatu apstiprināšanas datumā attiecīgie Bankai noteiktie limiti ir ievēroti.

Grupā regulāri tiek veikta kredītportfeļa analīze ar mērķi novērtēt kredītportfeļa kvalitāti un koncentrāciju, kā arī izvērtēt portfeļa attīstības tendences.

Kredītriska identificēšanu, pārraudzību un ziņošanu veic Risku un atbilstības direkcija.

Tirgus risks

Tirgus risks ir iespēja ciest zaudējumus bilances un ārpusbilances posteņu pārvērtēšanas dēļ, kas saistīta ar finanšu instrumentu, preču un preču atvasināto instrumentu tirgus cenas izmaiņām valūtas kursu, procentu likmju izmaiņu un citu faktoru ietekmē.

Finanšu instrumentu pozīcijas riska novērtēšanu un lēmumu par limitiem pieņemšanu Grupā veic Finanšu tirgu un kontrahentu risku komiteja (FTKR). FTKR lēmumus apstiprina Bankas valde. Tirgus riska pārvaldību veic tās Bankas biznesa vienības un Bankas meitas uzņēmumi, kuriem ir tiesības uzņemties tirgus risku atbilstoši noteiktajiem limitiem un attiecīgā portfeļa ieguldījumu ierobežojumiem. Tirgus riska mērīšanu un uzņemto pozīciju novērtēšanu, kā arī pārraudzību un ziņošanu Grupā veic Risku un atbilstības direkcija.

Pozīcijas riska novērtēšanai tiek izmantota scenāriju analīze, kas balstās uz reāliem vēsturiskiem datiem un apspoguļo dažādu finanšu instrumentu cenu izmaiņas dažādās ārkārtas situācijās, piemēram, scenāriju, kas atspoguļo vērtspapīru tirgus fenomenu, kad investori lielos apjomos pārdod aktīvus, kurus uzskata par pārāk riskantiem, un to vietā pērk zema riska aktīvus (piemēram, ASV vai citu AAA valstu parādzīmes). Tirgus riska pārvaldīšanai Grupa nosaka individuālos limitus emitentiem un atsevišķiem finanšu instrumentiem, kā arī produktiem, kam piemīt tirgus risks.

Kapitāla vērtspapīru cenas risks

Kapitāla vērtspapīru cenas risks ir risks, ka Grupai varētu rasties zaudējumi kapitāla vērtspapīru cenas izmaiņu ietekmē. Kapitāla vērtspapīru cenas risku novērtē un lēmumus par attiecīgajiem limitiem pieņem Finanšu tirgu un kontrahentu risku komiteja. Pēc tam šos lēmumus apstiprina Bankas valde.

Procentu likmju risks

Procentu likmju risks ir saistīts ar procentu likmju nelabvēlīgu izmaiņu ietekmi uz Grupas procentu ienākumiem un ekonomisko vērtību.

Procentu likmju riska pārvaldība Grupā tiek īstenota saskaņā ar Grupas Procentu likmju riska pārvaldības politiku. Procentu likmju riska novērtēšanu un lēmumu pieņemšanu Grupā veic Aktīvu un pasīvu pārvaldīšanas komiteja (ALCO). ALCO lēmumus apstiprina Bankas valde. ALCO nosaka pieņemamo procentu likmju riska līmeni un Grupas iekšējo limitu sistēmu, uzrauga limitu ievērošanu un procentu likmju pozīciju pārvaldības instrumentu (līdzekļu) pielietošanu. Procentu likmju riska mērīšanu un pārvaldību veic Resursu pārvaldības daļa, savukārt procentu likmju riska ziņošanu – Risku un atbilstības direkcija.

Grupa veic procentu likmju riska pārvaldību, izmantojot procentu likmju riska jutīgo aktīvu un pasīvu termiņu atšķirību analīzi, ilguma analīzi un jutīguma analīzi, kā arī procentu likmju riska stresa testēšanu. Balstoties uz tirgus situācijas analīzi un Grupas finansēšanas struktūru, ALCO nosaka procentu likmes klientu noguldījumiem. Laikā, kad Bankai ir noteikti darbības ierobežojumi, šīs funkcijas veic Bankas valde. Grupa veic procentu likmju riska ierobežošanas pasākumus, izmantojot atvasinātos finanšu instrumentus.

Likviditātes risks

Likviditātes risks ir iespēja, ka netiek nodrošināta Grupas kreditoru juridiski pamatoto prasību apmierināšana. Likviditātes riska pārvaldības mērķis ir nodrošināt pietiekamu likvīdo aktīvu apjomu iespējamo saistību segšanai.

Normālas darbības apstākļos likviditātes riska pārvaldība Grupā tiek īstenota saskaņā ar Grupas Likviditātes riska pārvaldības politiku. Likviditātes riska novērtēšanu un lēmumu pieņemšanu Grupā veic Aktīvu un pasīvu pārvaldīšanas komiteja (ALCO). ALCO lēmumus apstiprina Bankas valde. ALCO nosaka pieņemamo likviditātes riska līmeni, iekšējo limitu sistēmu un likviditātes vadībā izmantojamus instrumentus, kā arī uzrauga limitu ievērošanu. Likviditātes riska pārvaldību ikdienā veic Resursu pārvaldības daļa, savukārt likviditātes riska mērīšanu, pārraudzību un ziņošanu – Risku un atbilstības direkcija.

Likviditātes riska novērtēšanu un saistīto lēmumu pieņemšanu veic Bankas valde. Ikdienas likviditātes vadību nodrošina Resursu pārvaldības daļa kopā ar Finanšu daļu. Tomēr galvenais likviditātes avots ir

Valsts kases piešķirtais finansējums. Pastāvīgi uzlabojot likviditātes situāciju, sākot ar jūliju Banka izpilda likviditātes rādītāja prasības. Tāpat kopš perioda, kas noslēdzās augustā, Banka izpilda arī obligāto rezervju normu prasību Latvijas Bankā.

Valūtas risks

Valūtas risks ir saistīts ar ārvalstu valūtu aktīvu un saistību pozīciju atšķirībām, kas valūtas kursu izmaiņu rezultātā ietekmē Grupas naudas plūsmu un finanšu rezultātu.

Valūtas riska pārvaldīšana Grupā tiek īstenota saskaņā ar Valūtas riska vadīšanas politiku. Valūtas riska novērtēšanu un lēmumu pieņemšanu Grupā veic Finanšu tirgu un kontrahentu risku komiteja (FTKR). FTKR lēmumus apstiprina Bankas valde. FTKR nosaka pieņemamo valūtas riska līmeni un iekšējos limitus, kā arī uzrauga limitu ievērošanu.

Valūtas riska pārvaldību ikdienā veic Resursu pārvaldības daļa, savukārt valūtas riska pārraudzību un ziņošanu – Risku un atbildības direkcija. Grupā ir noteikts atklātās valūtas pozīcijas limits katrā atsevišķā valūtā 10% apmērā no pašu kapitāla un kopējās atklātās valūtas pozīcijas limits – 20% apmērā no pašu kapitāla. Minētie limiti atbilst Latvijas tiesību aktu prasībām. Valūtas riska novērtēšanai Grupā tiek izmantota arī scenāriju analīze.

Šo pārskatu apstiprināšanas datumā Grupas piekļuve valūtas riska mazināšanas finanšu instrumentiem joprojām bija ierobežota, līdz ar to Banka un Grupa nevarēja ievērot ne kopējās atklātās valūtas pozīcijas limitu, ne arī atsevišķas atklātās valūtas pozīcijas limitu eiro valūtā. Minētie limiti tiks pilnībā ievēroti, tiklīdz Banka finanšu tirgos atkal varēs strādāt kā iepriekš un no jauna atvērt limitus pie valūtas dīļeriem.

Operacionālais risks

Operacionālais risks ir iespēja ciest zaudējumus saistošo ārējo un iekšējo tiesību aktu prasībām neatbilstošu vai nepilnīgu iekšējo procesu norises, darbinieku un sistēmu darbības, iekšējo procesu nepilnību, kā arī trešo personu darbības vai citu ārējo apstākļu ietekmes dēļ, ietverot juridisko risku (soda naudu, ārējo iestāžu piemērotu sankciju, tiesāšanās rezultātā ciestu zaudējumu u.tml. notikumu iestāšanās risks), bet neietverot stratēģisko un reputācijas risku. Operacionālo risku Grupa sīkāk iedala šādās pamatkategorijās: personāla risks, procesu risks, IT un sistēmu risks un ārējais risks.

Grupa neuzņemas/ neacceptē operacionālos riskus, kuru ietekme pārsniedz 10% no Grupas neto gada ienākumiem vai kuru ietekme nav aprēķināma naudas izteiksmē, un kuri vienlaikus ir nepārvaldāmi (nav iespējams tos novērst vai nodrošināties pret to sekām – piemēram, likumdošanas prasību neizpilde u.tml.), neatkarīgi no ekonomiskā ieguvuma, kāds varētu izrietēt no šādu risku uzņemšanās (t.i., Grupa neveic ar šādu operacionālo risku saistītas darbības).

Operacionālā riska pārvaldīšanai Grupa lieto šādas pieejas:

- operacionālā riska pašnovērtēšana – produktu un procesu īpašnieki nodrošina, lai tiktu veikta iespējamo operacionālā riska notikumu identificēšana un novērtēšana, esošo kontroles sistēmu izvērtēšana un nepieciešamo risku ierobežošanas pasākumu analīze, izmantojot pašnovērtēšanas anketas un specializētas aptaujas un apspriedes ar procesā iesaistītajiem atbildīgajiem darbiniekiem;
- operacionālā riska rādītāju noteikšana – statistisko, finanšu un citu rādītāju izmantošana, kuri atspoguļo dažādu operacionālā riska veidu līmeni un tā izmaiņas Grupā;
- zaudējumu pieļaujamā līmeņa limitu noteikšana;
- operacionālā riska mērīšana, reģistrējot un analizējot operacionālā riska notikumus, to nodarīto kaitējuma apmēru, rašanās cēloņus un citu ar tiem saistītu būtisku informāciju (operacionālā riska zaudējumu un incidentu datu bāze);
- „četru acu princips” un pienākumu nošķiršana;
- darbības nepārtrauktības nodrošināšanas plānošana;
- risku novērtēšana produktu attīstības procesos;
- apdrošināšana;
- ieguldījumi atbilstošās datu apstrādes un informācijas drošības tehnoloģijās.